

[Henning Philipsen.]

des værdi, eller også har man et privat boligmarked. En af delene. Man kan ikke vælge begge dele. Jo, det vil sige, det kan man godt, hvis man hedder hr. Kjærulff-Schmidt, men man kan ikke gøre det anstændigvis i hvert fald.

Hr. Christophersen siger, at årsagen til, at der måtte være spekulation i ejerlejlighederne, er, at der er mangel på ejerlejligheder. Ja men hvorfor så den gentagne påstand om, at vi ingen boligmangel har i dette land? Begge dele kan da ikke være rigtigt. Og paralleliteten mellem ejerboligen og lejeboligen, som hr. Christophersen påstår eksisterer, undermineres – og lad det også være et svar til hr. Kjærulff-Schmidt – ganske klart af Boligselskabernes Landsforenings dokumentation af forskellen i de offentlige subsidier til de forskellige boligformer. Det gælder for så vidt også i forhold til det, hr. Kjærulff-Schmidt sagde, fordi det, hr. Kjærulff-Schmidt kan se, er de offentlige subsidier, som fuldstændig korrekt ydes til det almennyttige byggeri, og som man kan se på finansloven. Det kan man læse sig til, hvis man kan læse. Men det, man ikke kan se, og det er det, hr. Kjærulff-Schmidt ikke beskæftiger sig med, er det, som ikke kan ses af finansloven, nemlig de indirekte subsidier, som ydes til ejerboligen, og som man nægter at tage alvorligt, og som man, jeg havde nær sagt forsvarer med næb og måske også med kløer. Jeg synes, disse par bemærkninger skulle gøres i forhold til det, der allerede er sagt.

Det sidste, jeg godt vil sige i forhold til de tidligere ordførere, er til hr. Knud Damgaard, der, hvad angår tinglysningsbestemmelserne vedrørende ejerlejlighedslovgivningen, talte om lovens ånd og hensigt. Da må jeg måske have lov at erindre om, at jeg på det tidspunkt, så vidt jeg husker rigtigt, da man lavede denne lov, gjorde opmærksom på, hvilke fælder man bevægede sig ud i, at man kunne komme i nøjagtig den samme situation, som da den nuværende boligminister som tidligere boligminister foreslog genudlejningsforhøjelserne afskaffet. Da kom man i den situation, at folketinget ikke uden at overtræde grundloven kunne afskaffe genudlejningsforhøjelserne, når det drejede sig om det private udlejningsbyggeri.

Der gælder ingen undskyldninger i det lange løb, for vel kan vi alle sammen tage fejl, og vel kan vi alle sammen begå bommerter, og mennesker, der bestiller noget, har normalt

nemmere ved at lave en bommert end dem, der ikke laver noget, men det ændrer bare ikke noget ved, at vi, og i hvert fald forligspartierne, efter min mening ikke har været opmærksomme nok på, hvad det er, man foreslår, og hvilke konsekvenser det får i forhold såvel til domstolene som til grundloven.

Og lad mig så sige til redegørelsen, at det ville være i strid med sandheden at hævde, at boligministerens oplysninger på hr. Kaj Hansens forespørgsel giver anledning til optimisme for såvel byggefagene som boligbyggeriet som helhed. Det mest fortvivlede ved det hele er jo, at før man – og det vil sige folketinget – forlader den filosofi og den finansieringsform, som ligger bag ved såvel boligforliget af 1975 som miniforliget, og som gang på gang har vist sig at være forkert eller i bedste fald at slå fejl, bliver det ikke bedre hverken for lejerne eller for den sags skyld for dem, der er i besiddelse af ejerboliger. Bogstavelig talt har alle boligforlig, som er gennemført siden boliglovene af 1946, ført til økonomiske ulykker for det første for boligtagerne, det ser vi i disse dage, og dernæst for landet som helhed. Og alligevel, alligevel opereres der forligspartierne imellem med de samme modeller uden mod til at gå til ondets rod, som jo er finansieringen.

Ministerens oplysninger bekræfter vor vurdering for de nærmeste år på dette område, og det vil sige en stadig svingende beskæftigelse i byggefagene og højere husleje i såvel privat som almennyttigt udlejningsbyggeri. En forøget spekulation i den ældre boligmasse ud over alle grænser som følge af miniforliget, ledsaget, som denne spekulation er, af trusler og terror over for lejere, som står på deres ret, kombineret med et forøget antal tomme lejligheder, som ejere bevidst holder uden for udlejningen for at opnå en særdeles god gevinst ved at omdanne dem og sælge dem som ejerlejligheder. Og det er da særdeles forståeligt. Hr. Knud Damgaard gjorde ganske tydeligt i sit indlæg opmærksom på, hvilke fordele der er ved at sælge disse lejligheder som ejerlejligheder, fordi gevinsten er den tredobbelte i forhold til det, den ville være, hvis man solgte dem som andelslejligheder.

Det er udsigterne for de kommende år, og jeg misunder bestemt ikke en socialdemokratisk boligminister at skulle administrere denne lovgivning, så meget mere som jeg føler mig overbevist om, at denne lovgivning nok heller ikke er boligministerens livret.